

**UPPLANDS-BRO
KOMMUN**

Handlingar till
Miljö- och energiutskottets
sammanträde
den 17 februari 2023

Kommunledningskontoret

Mira Gartz
Miljö- och hållbarhetsstrateg
Ekonomiavdelningen

Mira.Gartz@upplands-bro.se

Datum Vår beteckning Er beteckning
2022-12-15 KS 22/0643

Kommunstyrelsen

Miljöpolicy för Upplands-Bro kommun

Förslag till beslut

Miljö- och energiutskottet föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Miljöpolicy för Upplands-Bro kommun med bolag antas.
2. Miljöpolicy för Upplands-Bro kommun, Upplands-Bro kommunföretag AB och AB Upplands-Brohus (Dnr: KS 16/0303) upphävs.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattade den 30 november 2016 beslutet att anta en miljöpolicy.

I samband med arbetet den nya kommunövergripande miljö- och klimatstrategin behöver dock kommunens miljöpolicy förnyas. Miljöpolicyen från 2016 anger mer konkreta inriktningar på *vad* som ska göras än vad som bör finnas i en policy, enligt kommunens riktlinjer för styrdokument. Den har också namngett kommunens helägda bolag, vilket kan göra policyn mindre relevant om det sker förändringar i kommunkoncernens bolagsinnehav eller vid händelse av namnändring. Slutligen tar miljöpolicyen från 2016 också upp ett antal så kallade *betydande miljöaspekter*, dvs områden som kommunen bör fokusera extra mycket på, som inte längre är helt relevanta.

En miljöpolicy ska vara normerande och vara kommunens första utgångspunkt i miljöarbetet. Den bör i största möjliga mån vara tidlös för att vara relevant under lång tid.

Kommunledningskontoret har därför tagit fram ett förslag på en ny mer tidlös och relevant policy. Den uppfyller fortfarande kravstandarderna för miljödiplomering enligt Svensk Miljöbas/SUSA4:2017 och ISO14001:2015, har en tydligare koppling till de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 samt har ett tydligare barnperspektiv.

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse den 15 december 2022
- Förslag på ny Miljöpolicy för Upplands-Bro kommun med bolag
- SUSA Svensk Miljöbas - kravstandard för verksamheter (4:2017)
- Protokollsutdrag från Kommunfullmäktiges sammanträde den 30 november 2016.
- Nuvarande miljöpolicy antagen av Kommunfullmäktige den 30 november 2016.

Ärendet

Därför en ny miljöpolicy

En antagen miljöpolicy är en förutsättning för att bli en miljödiplomerad kommun.

Kommunfullmäktige fattade den 30 november 2016 beslutet att anta en miljöpolicy. Beslutet återfinns i §134 *Miljöpolicy för Upplands-Bro kommun, AB Upplands-Brohus och Upplands-Bro Kommunfastigheter AB*.

Miljöpolicyen från 2016 behöver ersättas med en ny. Miljöpolicyen från 2016 anger mer konkreta inriktningar på vad som ska göras än vad som bör finnas i en policy, enligt kommunens riktlinjer för styrdokument. En miljöpolicy ska vara normerande och vägleda miljöarbetet i hela kommunorganisationen. Den bör också i största möjliga mån vara tidlös för att vara relevant under lång tid. Miljöpolicyen från 2016 har också namngett kommunens helägda bolag, vilket kan göra policyn mindre relevant om det sker förändringar i kommunkoncernens bolagsstruktur och bolagsinnehav, eller i händelse av namnändring av bolagen. Slutligen tar miljöpolicyen från 2016 också upp ett antal betydande miljöaspekter som inte längre är helt relevanta.

I och med den omfattande miljöutredning som blev klar 2021 och i och med processen med att ta fram en miljö- och klimatstrategi under 2022, har delvis nya betydande miljöaspekter och nya strategiska arbetssätt identifierats vara viktiga för Upplands-Bro kommun. En policy skiljer sig från en strategi på det sätt att policyn är mer av en ståndpunkt, och en utgångspunkt till en strategi. En strategi är mer detaljerad än en policy och anger övergripande arbetssätt.

I stället för att revidera miljöpolicyen från 2016 med dessa nya miljöaspekter, har ett förslag på en ny mer tidlös miljöpolicy tagits fram. Förslaget uppfyller fortfarande kravstandarderna för miljödiplomerad enligt Svensk Miljöbas/SUSA4:2017 och ISO14001:2015. Den nya miljöpolicyen har också tydligare koppling till FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030.

Kommunledningskontoret

Innehållet i den nya miljöpolicyen

Kraven på vad en miljöpolicy ska innehålla, enligt den diplomeringsstandard som Upplands-Bro kommun använder sig av är:

Miljöpolicyen ska

- vara antagen av ledningen och relevant för verksamheten och dess betydande miljöaspekter
- innehålla ett löfte om ständig förbättring och förebyggande av förorening
- innehålla ett löfte om att följa den för verksamheten aktuella miljölagstiftningen
- vara vägledande för miljömålen
- vara väl förankrad hos medarbetare och hos andra som arbetar på uppdrag av verksamheten
- vara tillgänglig för intressenter

(SUSA Svensk Miljöbas 4:2017)

Förslaget till ny miljöpolicy innehåller ett löfte om *”ständig förbättring och förebyggande av förorening”*, samt ett löfte om *”att följa den för verksamheten aktuella miljölagstiftningen”*, enligt skall-kraven ovan.

Förslaget till ny miljöpolicy är *vägledande för Upplands-Bro kommuns miljömål på flera sätt*. För det första antar förslaget ett generationsperspektiv, dvs att kommunen värnar om kommande generationer liksom nu levande. För det andra framhäver den förslaget ett helhetsperspektiv på miljöfrågorna där natur, ekonomi och samhälle kopplas samman. Generationsperspektivet och helhetsperspektivet utgår ifrån FN:s definition av hållbar utveckling. Förslaget till en ny miljöpolicy anger också ett tydligt ramverk som Upplands-Bro kommun med bolag ska arbeta utifrån. Ramverket ifråga är FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030, vilka i sig innehåller alla de tre perspektiven av hållbar utveckling: miljömässig, ekonomisk och social/samhällelig.

Genom att ange ett tydligt ramverk uppfyller förslaget till den nya miljöpolicyen också de något hårdare kraven i certifieringsstandarden ISO14001. Detta gör att Upplands-Bro kan välja att certifiera sig enligt ISO 14001 i framtiden utan att behöva ändra sin miljöpolicy.

Ytterligare ändring som ger förslaget till den nya miljöpolicyen ett längre liv är namnändringen. Miljöpolicyen från 2016 är namngiven med de helägda bolagen i titeln. Den nya miljöpolicyen ändrar titeln till *”Upplands-Bro kommun med bolag”* för att behålla sin relevans även vid förändringar i kommunkoncernen.

Kommunledningskontoret föreslår att Miljö- och energiutskottet föreslår Kommunfullmäktige att anta det nya förslaget till miljöpolicy och att tidigare miljöpolicy upphävs.

Kommunledningskontoret

Barnperspektiv

Den nya policyn tar ett tydligare barnperspektiv genom att framhäva att kommunen värnar kommande generationer liksom nu levande, samt genom att ange FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda2030 som ram. Agenda 2030 har ett tydligt barnperspektiv, framförallt i mål 1 (ingen fattigdom), 2 (ingen hunger och febrering), 3 (god hälsa och välbefinnande), 4 (god utbildning) och 16 (fredliga och inkluderande samhällen).

Kommunledningskontoret

Ida Texell

Kommundirektör

Maria Lundström

Avdelningschef Strategiavdelningen

Bilagor

1. Förslag på ny Miljöpolicy för Upplands-Bro kommun med bilagor
2. SUSA Svensk Miljöbas - kravstandard för verksamheter (4:2017)
3. Protokollsutdrag från Kommunfullmäktiges sammanträde den 30 november 2016.
4. Nuvarande miljöpolicy antagen av Kommunfullmäktige den 30 november 2016.

Beslut sänds till

- Samtliga nämnder och helägda kommunala bolag.
- Juridikenheten för publicering i kommunens författningssamling.

Miljöpolicy för Upplands-Bro kommun med bolag

Antagen av Kommunfullmäktige den XX månad 2023
Diarienummer ZZ

UPPLANDS-BRO
KOMMUN

Miljöpolicy för Upplands-Bro kommun med bolag

Upplands-Bro kommun med bolag värnar kommande generationer likväl som nu levande. Vi ser att en välmående miljö är en absolut förutsättning för ett samhälle som är både ekonomiskt och socialt välmående.

Kommunen med bolag ska genom ständiga förbättringar tillgodose en långsiktigt uthållig användning av naturresurser och stärka ekosystemens bärkraft. Kommunen med bolag ska följa gällande miljölagstiftning, förebygga och förhindra föroreningar och skydda vår gemensamma miljö.

Miljöarbetet präglas av att:

- vi antar ett helhetsperspektiv enligt de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030;
- vi söker samverkan får att nå längre;
- vi baserar våra strategier, målsättningar och åtgärder på aktuell forskning och beprövad erfarenhet;
- vi ökar kunskap och engagemang hos alla som bor, vistas och verkar i kommunen;
- vi redovisar och informerar öppet om Upplands-Bro kommuns miljöarbete.

SUSA – Sustainable Standards

Svensk Miljöbas - kravstandard för verksamheter (4:2017)

Antagna 2017-04-26

SUSA – Sustainable Standards

Drakenbergsgatan 27

117 41 Stockholm

Organisationsnummer: 802428-6984

www.susa.nu

Innehåll

1. Inledning	2
Föreningens syfte och uppgift:	2
Utfärdare	2
Revisorer	2
Verksamheter	2
2. Definitioner och begrepp	3
3. Krav på verksamheter	4
3.1 Allmänt	4
3.2 Ledarskap, ansvar och delaktighet	4
3.3 Miljöutredning	4
3.4 Miljöpolicy	5
3.5 Miljömål och handlingsplaner	5
3.6 Rutiner och instruktioner	5
3.7 Hantering av avvikelser och förbättringsförslag	5
3.8 Lagkrav	6
3.9 Nödlägesberedskap	6
3.10 Utbildningsbehov och kompetenskrav	6
3.11 Uppföljning och ständig förbättring	6
3.12 Miljöberättelse	6
3.13 Intern och extern kommunikation	7
3.14 Ledningens genomgång	7
3.15 Revision	7

1. Inledning

SUSA – Sustainable standards(SUSA) startades för att möta små och medelstora verksamheters behov av att skapa ett strukturerat kvalitets- och miljöledningssystem.

Föreningens syfte och uppgift:

- Verka för en hållbar utveckling i kommersiella, offentliga och ideella verksamheter
- Säkerställa hög kvalitet och kompetens i föreningens verksamhet
- Tillhandahålla, utveckla och synliggöra föreningens standarder och verktyg
- Verka för hög trovärdighet hos föreningens intressenter
- Verka för att organisationer ansluter sig till föreningen
- Följa utvecklingen inom föreningens intresseområden nationellt och internationellt

Svensk Miljöbas kravstandard tillgodoser mindre verksamheters behov av att kunna uppvisa ett strukturerat, dokumenterat och fungerande miljöarbete inför beställare och andra intressenter. Denna version av standarden är den fjärde och den antogs av föreningen den 26 april 2017. Standarden börjar gälla den 1 januari 2018.

Utfärdare

Kraven på utfärdare är framtagna för att säkerställa att de organisationer som utfärdar diplom med SUSA:s logotyp har en metod som följer kraven i sin helhet och är godkänd av SUSA. Utfärdaren utfärdar diplom till verksamheter som uppfyller standardens krav samt verkar för att de genomför konkreta förbättrande åtgärder. Se krav på utfärdare och revisorer.

Revisorer

Kraven på revisorer är framtagna för att säkerställa att verkar för att verksamheten genomför konkreta förbättringar, har kunskap om kraven i aktuell standard och följer god revisionsd. Se krav på utfärdare och revisorer

Verksamheter

En verksamhet som avser att diplomas enligt någon av SUSA:s standarder för ledningssystem ska anlita en utfärdare som tillhandahåller en metod som är godkänd av SUSA. Verksamheter ska minst uppfylla SUSA:s krav enligt "Krav på Verksamheter" för respektive standard.

2. Definitioner och begrepp

Indikator: Mätvärden som beskriver utveckling och förbättringar av miljöprestanda över tid.

Metod: Utfärdaren ska erbjuda en Metod i form av handledningsmaterial och praktisk vägledning för införande av miljöledningssystem enligt Svensk Miljöbas.

Metodansvarig: Utsedd person hos utfärdaren som ansvarar för dess metod.

Miljödiplom: Verifikat som styrker att en verksamhet vid revisionstillfället uppfyller Svensk Miljöbas krav på verksamheter.

Revisionsinstruktion: Utfärdarens skriftliga vägledning för revisorer.

Revisionsråd: En instans för frågor som gäller revisorer och revision, handläggning av ansökningar från revisorer inför godkännande av styrelsen och klagomål gällande revisorer och utfärdare.

Revisor: Person som är godkänd av Svensk Miljöbas att revidera verksamheter enligt Svensk Miljöbas krav på verksamheter.

Svensk Miljöbas: Föreningen Svensk Miljöbas eller dess kravstandard.

Tredjepartsrevision: Oberoende revision utförd av godkänd Svensk Miljöbas revisor som inte är knuten till verksamhetens utfärdare.

Utfärdare: Av Svensk Miljöbas godkänd medlem med rätt att utfärda miljödiplom med föreningens logotyp.

Verksamhet: Företag eller annan organisation som är, eller avser att bli, miljödiplomerad enligt Svensk Miljöbas krav på verksamheter.

3. Krav på verksamheter

3.1 Allmänt

Verksamhet som avser att införa miljöledningssystem i syfte att bli miljödiplomerad enligt Svensk Miljöbas kravstandard **ska**¹ anlita en godkänd utfärdare.

3.2 Ledarskap, ansvar och delaktighet

Ledningen **ska**² ansvara för att miljöledningssystemet fungerar och leder till ständiga miljöförbättringar.

Ledningen **ska**³:

- säkerställa ekonomiska och personella resurser för ledningssystemets införande och drift
- fördela miljöansvaret och definiera roller, ansvar och befogenheter
- skapa engagemang och delaktighet i hela verksamheten.

3.3 Miljöutredning

Verksamheten **ska**⁴ ha en dokumenterad miljöutredning som innehåller verksamhetsbeskrivning, identifiering av miljöaspekter och bedömning av betydande miljöaspekter.

Verksamhetsbeskrivningen **ska**⁵ innehålla:

- miljöledningssystemets omfattning
- typ av verksamhet
- produkter och/eller tjänster som erbjuds
- antal anställda
- aktuellt miljöarbete och miljökompetens

Verksamheten **ska**⁶ med fokus på sin kärnverksamhet identifiera positiva och negativa miljöaspekter kopplat till:

- användning av energi, drivmedel, varor, tjänster, vatten och kemiska produkter etc.
- verksamhetens produkter och tjänster
- avfall
- utsläpp till luft, vatten och mark
- buller, vibrationer och lukt.

Verksamheten **ska**⁷ årligen bedöma, fastställa och dokumentera vilka miljöaspekter som är betydande.

3.4 Miljöpolicy

Verksamheten **ska**⁸ ha en dokumenterad miljöpolicy som styr miljöarbetet och speglar ambitionerna.

Miljöpolicyen **ska**⁹:

- vara antagen av ledningen och relevant för verksamheten och dess betydande miljöaspekter
- innehålla ett löfte om ständig förbättring och förebyggande av förorening
- innehålla ett löfte om att följa den för verksamheten aktuella miljölagstiftningen
- vara vägledande för miljömålen
- vara väl förankrad hos medarbetare och hos andra som arbetar på uppdrag av verksamheten
- vara tillgänglig för intressenter.

3.5 Miljömål och handlingsplaner

Verksamheten **ska**¹⁰ utifrån de betydande miljöaspekterna upprätta dokumenterade och tidsatta miljömål och handlingsplaner.

Mål och åtgärder i handlingsplan **ska**¹¹ stämma överens med miljöpolicyen och vara möjliga att följa upp och verifiera.

Av handlingsplanen **ska**¹² framgå:

- åtgärder för hur målen ska uppnås
- vem som ansvarar för att de enskilda åtgärderna genomförs
- resursbehov för att genomföra åtgärderna
- när och hur åtgärderna ska genomföras och följas upp.

3.6 Rutiner och instruktioner

Verksamheten **ska**¹³ utifrån de betydande miljöaspekterna utvärdera behovet av rutiner och instruktioner.

Verksamheten **ska**¹⁴ följa upp och vid behov dokumentera rutiner och instruktioner.

3.7 Hantering av avvikelser och förbättringsförslag

Verksamheten **ska**¹⁵ ha en dokumenterad beskrivning av hur avvikelser och förbättringsförslag hanteras.

3.8 Lagkrav

Verksamheten **ska**¹⁶:

- identifiera och dokumentera vilka miljölagar och övriga rättsregler inom miljöområdet som berör verksamheten
- ha en aktuell beskrivning av hur dessa efterlevs och följs upp.

Eventuella myndighetsförelägganden **ska**¹⁷ åtgärdas inom angiven tid.

3.9 Nödlägesberedskap

Verksamheten **ska**¹⁸ göra en bedömning av miljöriskerna och på lämpligt sätt förebygga eller planera för hur verksamheten ska agera om olycka eller tillbud inträffar.

3.10 Utbildningsbehov och kompetenskrav

Verksamhetens medarbetare **ska**¹⁹ ha lämplig kompetens för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett miljömässigt riktigt sätt.

Verksamhetens medarbetare och de som arbetar i verksamhetens ställe **ska**²⁰ genomgå utbildning i grundläggande miljökunskap.

Verksamheten **ska**²¹ identifiera utbildningsbehovet inom den egna verksamheten och med detta som grund fastställa en dokumenterad utbildningsplan.

3.11 Uppföljning och ständig förbättring

Verksamheten **ska**²² vid revision ha genomfört miljöförbättringar.

Verksamheten **ska**²³ inför revision följa upp sitt miljöarbete, sammanställa och dokumentera de förbättringar och förändringar som skett.

Verksamheter med lokaler på olika fysiska platser och/eller med varierad verksamhet **ska**²⁴ följa upp miljöarbetet i de olika verksamhetsdelarna.

3.12 Miljöberättelse

Verksamheten **ska**²⁵ årligen sammanfatta resultatet av miljöarbetet i en dokumenterad miljöberättelse.

Miljöberättelsen **ska**²⁶ innehålla:

- miljöledningssystemets omfattning och avgränsning
- beskrivning av miljöarbetet och de förbättringar och förändringar som skett över tid
- relevanta indikatorer.

Miljöberättelsen **ska**²⁷ vara tillgänglig för intressenter.

3.13 Intern och extern kommunikation

Verksamhetens medarbetare och övriga intressenter **ska**²⁸ informeras om verksamhetens miljöarbete.

3.14 Ledningens genomgång

Verksamhetens ledning **ska**²⁹ årligen genomföra och dokumentera en utvärdering av miljöledningsarbetet och besluta om förändringar i syfte att nå ständiga förbättringar.

3.15 Revision

Revision **ska**³⁰ genomföras årligen av Svensk Miljöbas godkända revisorer.

Senast den andra revisionen och därefter minst vart fjärde år **ska**³¹ tredjepartsrevision utföras av revisor som inte är knuten till utfärdarens organisation.

Om verksamheten är spridd på flera fysiska enheter **ska**³² en plan för revision på samtliga platser upprättas.

Sammanträdesdatum:
2016-11-30

§ 134 Miljöpolicy för Upplands-Bro kommun, AB Upplands-Brohus och Upplands-Bro Kommunfastigheter AB

Dnr KS 16/0303

Beslut

Miljöpolicy för Upplands-Bro kommun och Upplands-Bro Kommunföretag AB och AB Upplands-Brohus antas.

Sammanfattning

Vid Kommunstyrelsesammanträdet den 23 april 2014, § 58, fattades följande beslut; ”Upplands-Bro kommun inför ett miljöledningssystem med Svensk Miljöbas kravstandard som bas.”

Utifrån detta uppdrag togs en projektplan fram för införande av systematiskt miljöarbete vilken presenterades på kommunledningsgruppen i januari 2016. Vid Hållbarhetsutskottet den 20 januari 2016 presenterades miljöutredningen som sammanfattar kommunens verksamheters övergripande miljöpåverkan, vilket ligger till grund för inriktningen i miljöpolicyen. Under hösten har miljöombudsgruppen arbetat för att ta fram miljöpolicyen som grundar sig i de för kommunen betydande miljöaspekterna.

Utifrån Svensk Miljöbas kravstandard och ISO14001:s kravstandard är det grundläggande att anta en miljöpolicy för organisationen som vägledningen för miljöarbetet för att kunna certifiera sitt miljöledningsarbete.

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse den 19 oktober 2016
- Kommunstyrelsens beslut 23 april 2014 § 58, Uppdrag att utreda lämplig metod för att införa miljöledningssystem i Upplands-Bro kommun
- KS beslut den 8 juni 2016, Dnr KS 15/0839 § 104, Fastställande av miljöaspekter

Yttranden

Fredrik Kjos (M) yttrar sig i ärendet.

Fortsättning §134

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta att:

Miljöpolicy för Upplands-Bro kommun och Upplands-Bro Kommunföretag AB, AB Upplands-Bro kommunfastigheter och AB Upplands-Brohus antas.

Protokollsanteckning

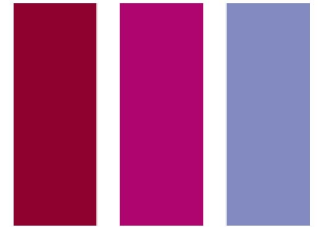
Fredrik Kjos (M) tillåts lämna följande protokollsanteckning:

"Vi gläder oss åt att det miljöarbete som Alliansen påbörjade 2010 äntligen blivit en miljöpolicy. Men vi beklagar att den styrande majoriteten försenat miljöpolicyen."

Martin Normark (L) ansluter sig till Fredrik Kjos (M) protokollsanteckning.

Beslutet skickas till:

- Utbildningsnämnden
- Socialnämnden
- Tekniska nämnden
- Bygg- och miljönämnden
- Kultur- och fritidsnämnden
- Kommunstyrelsen
- Upplands-Bro Kommunföretag AB

Miljöpolicy

**För Upplands-Bro kommun, Upplands-Bro kommunföretag AB och AB
Upplands-Brohus**

Dnr: KS 16/0303

Antagen av Kommunfullmäktige den 30 november 2016, Kf § 134

Miljöpolicy

Miljöpolicyen ska bidra till att göra Upplands-Bro till en ännu attraktivare kommun att leva, arbeta och vistas i. För att uppnå visionen – kommunen som ger plats – är det nödvändigt att arbeta långsiktigt och uthålligt med miljöarbetet i Upplands-Bro.

Upplands-Bro kommuns verksamheter, Upplands-Bro Kommunföretag AB och AB Upplands-Brohus ska tillgodose och värna om en långsiktig och uthållig användning av naturresurser och minskad miljöpåverkan genom att;

- organisationen ska kännetecknas av ett personligt miljöengagemang som ska leda till ständiga förbättringar
- kunskap avseende miljölagar samt andra krav ska vara god och verksamheten ska uppfylla dessa
- kontinuerligt och systematiskt arbeta med de för Upplands-Bro kommun mest betydande miljöaspekterna; energianvändning, transporter, avfall, upphandling och inköp, användning av livsmedel, kemikalier och produkter, ny-, till- och ombyggnation, planering och exploatering, myndighetsutövning, utbildning, sociala tjänster, nödlägesberedskap samt finansiella tjänster
- arbetet ska präglas av kretsloppstänkande som därmed ska leda till minskad miljöbelastning och att förebygga föroreningar
- öppet redovisa och informera om vårt miljöarbete